

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:

Președinte - Talpă Boris,
Judecători - Țurcan Anatolie, Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2022, în cauza penală în privința inculpatului

Evstigneev Serghei xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.10.2015 – 01.02.2019;
Instanța de apel: 17.03.2020 – 11.04.2022;
Instanța de recurs: 08.09.2022 – 26.03.2024.

Asupra recursului menționat, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 01 februarie 2019, inculpatul Evstigneev Serghei a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(5) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Evstigneev Serghei se învinuiește că în perioada lunilor martie-septembrie 2015, fiind angajat în calitate de magazioner-responsabil de depozitul cu nr. 6 al SRL „Ultra Systems”, amplasat pe str. Ion Creangă 6V, mun. Chișinău, în baza contractului individual de muncă nr. 03/11 din 02.02.2011, semnând contractul de răspundere materială deplină nr. 03/11 la data de 02.02.2011 și folosind situația de serviciu, având scopul de profit și intenția directă de a însuși ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrarea sa, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind la serviciu, în timpul zilei de muncă, intenționat, a sustras de la calculatoare

piese, și anume: 16 discuri de stocare a informației HDD de model „ST1000LM024 6G 9.5 mm 5.4 K 1T HDD” la prețul de 72 dolari SUA fiecare; 1 disc de stocare a informației HDD, de model „HGST/HTS541010A9E680/DA5218” la prețul de 107 dolari SUA; 11 discuri de stocare a informației HDD de model „WD5000LPCX24C6HT0 6G 7mm 5.4K 500G HDD” la prețul de 60 dolari SUA fiecare; 10 discuri de stocare a informației HDD de model „TSB MQ01ABD100 6G 9.5mm 5.4K 1T HDD” la prețul de 72 dolari SUA fiecare; 4 discuri de stocare a informației HDD de model „ST500LT012 6G 7mm 5.4K 500G HDD” la prețul de 60 dolari SUA fiecare, 11 discuri de stocare a informației HDD de model necunoscut la prețul de 60 dolari SUA fiecare, 4 discuri de stocare a informației HDD de model „HDD.7mm500GB.5K4.SATA3.8MB” la prețul de 60 dolari SUA fiecare, 49 de componente de memorie operativă de model „SODIMM.4GB.DDR3L-1600.KINGSTON” la prețul de 32 dolari SUA fiecare; 20 de componente de memorie operativă de model „HYNIX/HMT41GS6BFR8A-PB” la prețul de 93 dolari SUA fiecare; 5 componente de memorie operativă de model ”SAMSUNG/M471B1G73DB0-YK0” la prețul de 113 dolari SUA fiecare; 2 componente de memorie operativă de model „KINGSTON/RBU-SC100S37/128GD” la prețul de 118 dolari SUA fiecare, bunuri încredințate în administrarea sa, cu care a părăsit locul comiterii infracțiunii într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i întreprinderii un prejudiciu material în valoare totală de 8 128 dolari SUA, care conform ratei oficiale de schimb valutar a Băncii Naționale a Moldovei, constituie echivalentul a 150 855,68 lei, ce constituie proporții deosebit de mari, fapt constatat prin procesul-verbal al comisiei privind rezultatele inventarierii din 14 septembrie 2015.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art.191 alin.(5) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare vinovatului, cu folosirea situației de serviciu și cauzarea de prejudicii în proporții deosebit de mari.

Instanța de fond a considerat că inculpatul, acuzat de comiterea infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(5) Cod penal, urmează a fi achitat din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Astfel, art.191 alin.(5) Cod penal prevede răspunderea penală pentru delapidarea averii străine - *însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune în proporții deosebit de mari*. Delapidarea constă în însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra.

Totodată, circumstanțele cauzei ridică dubii serioase referitor la probarea de către acuzare a învinuirii incriminate inculpatului, nefiind stabilit faptul sustragerii de către acesta a pieselor din note-book-uri în valoare totală de 8 128 de dolari SUA, iar documentele prezentate de SRL „Ultra Systems” au un conținut contradictoriu, fiind indicată cauzarea unui prejudiciu total de 77 375 dolari SUA, totodată, în descrierea detaliată a pieselor - suma de 8 128 dolari SUA.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.191 alin.(5)

Cod penal la 10 ani închisoare.

În motivarea apelului a indicat că:

- instanța de fond a apreciat în mod unilateral și eronat probele administrate de acuzare, fără a da apreciere acestora în coroborare cu circumstanțele de fapt, neglijând faptul că, anume inculpatul era responsabil pe depozitul nr. 6 al SRL „Ultra Systems”, de unde au fost sustrate piese din mai multe calculatoare, fapt confirmat inclusiv prin declarațiile martorilor Matusenco Ion, Conduforov Evghenii, Borisovschii Dmitrii, Cotovschii Evghenii;

- declarațiile martorilor acuzării au fost ignorate de către instanța de judecată, iar toate probele acuzării au fost apreciate separat, fără a le aprecia în coroborare, ce a dus la aprecierea greșită a probelor și pronunțarea unei sentințe neîntemeiate prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal;

- instanța de fond, absolut subiectiv și neîntemeiat, a apreciat ca fiind veridice declarațiile inculpatului în pofida divergențelor existente cu declarațiile altor martori;

- în învinuirea înaintată inculpatului a fost indicat prejudiciul cauzat în sumă de 8 128 dolari SUA, ce reprezintă valoarea de facto a pieselor sustrate, deoarece obiectul material al infracțiunii îl constituie anume piesele respective, iar prejudiciul total apreciat de către partea vătămată SRL „Ultra Systems”, în valoare de 77 374 dolari SUA, include și pierderile suportate în rezultatul acțiunilor infracționale, determinate de pierderea garanției la calculatoarele din care au fost sustrate piesele;

- instanța de judecată nu a dat apreciere faptului că seria celor 6 discuri HDD ridicate de la Samanati Rostislav, pe care acesta indică că le-a procurat de la inculpat, coincide cu seria componentelor sustrate de la depozitul SRL „Ultra Systems”, indicate în Anexa nr. 2 la cererea din 25.09.2015, fapt care combate în totalitate declarațiile inculpatului că aceste componente le-ar fi cumpărat de la alte persoane prin intermediul site-ului www.999.md;

- probele prezentate de acuzare sunt pertinente, concludente și utile, care în coroborare demonstrează în afară oricărui dubiu vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, la baza sentinței de condamnare urmând a fi puse declarațiile reprezentantului SRL „Ultra Systems”, Matusenco Ion, ale martorilor Samanati Rostislav, Conduforov Evgheni, Onica Valentin, Cotovschii Evghenii, Borisovschii Dmitrii, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.09.2015, procesul-verbal de ridicare din 12.09.2015, procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.09.2015, corpurile delictive: 6 discuri cu seria WHD1E84483UH”, ”WXM1E74TYVMY,” ”S30YJ9FF910049” ”S30YJ9HF906756”, ”S30YJ9HF906735” ”S30YJ9HF907674”, recunoscute prin ordonanța din 14.09.2015, în calitate de corpuri delictive la cauza penală nr.2015032055, procesele-verbale de ridicare și examinare a obiectului din 14.09.2015;

- având în vedere modificările operate la art.126 Cod penal prin Legea nr. 207 din 28.07.2016, în vigoare de la 07.11.2016, potrivit cărora valoarea bunurilor sustrate, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se consideră proporții mari, iar care depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin

Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se consideră proporții mari, în coroborare cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.974 din 04.12.2014, prin care a fost aprobat quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4 500 lei, acțiunile infracționale ale inculpatului urmează a fi calificate conform art.191 alin.(4) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2022, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a considerat că, prin probe, a fost stabilită aceeași semnificație constatată de instanța de fond, nefiind stabilite temeiuri de a reține o altă apreciere a probelor în instanța de apel, deoarece acuzatorul de stat, nici la judecarea apelului, nu a demonstrat vinovăția inculpatului în comiterea faptei incriminate.

Astfel, art.191 alin.(5) Cod penal prevede răspundere penală pentru delapidarea averii străine - *însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel cărui a i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune în proporții deosebit de mari.*

În vederea executării contractului individual de muncă, prin ordinul SRL "Ultra Systems" nr. 06 din 02.02.2011, Evstigneev Serghei a fost angajat în calitate de magazioner, fiind semnat și contractul cu privire la răspunderea materială individuală deplină nr. 03/11, potrivit căruia inculpatul și-a asumat răspunderea de a asigura integritatea valorilor transmise de către angajator.

Totodată, învinuirea înaintată inculpatului s-a bazat, în principal, pe procesul-verbal al comisiei privind rezultatele inventarierii din 14.09.2015, declarațiile reprezentantului părții vătămate SRL „Ultra Systems”, Matusenco Ion, ale martorilor Conduforov Evgheni, Rostislav Samanati, Onica Valentin, Borisovschi Dmitrii, Cotovschi Evghenii și mijloacele de probă: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.09.2015, procesul-verbal de ridicare din 12.09.2015, procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.09.2015, corpurile delict: 6 discuri cu seria WHD1E84483UH”, ”WXM1E74TYVMY,” ”S30YJ9FF910049” ”S30YJ9HF906756”, ”S30YJ9HF906735” ”S30YJ9HF907674”, recunoscute prin ordonanța din 14.09.2015, în calitate de corpuri delict la cauza penală nr. 2015032055, procesul-verbal de ridicare din 14.09.2015, procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.09.2015.

Însă, circumstanțele cauzei ridică dubii serioase referitor la probarea de către acuzare a învinuirii incriminate inculpatului, în contextul în care, pe de o parte, în procesul-verbal de consemnare a rezultatelor inventarierii și controlului de serviciu din 14.09.2015, lipsa pieselor de la note-book-uri și a unităților de marfă a fost constatată în perioada octombrie 2014 - septembrie 2015, cu cauzarea unui prejudiciu în mărime totală de 77 375 dolari SUA, iar pe de altă parte, prin rechizitoriu, inculpatului i se incriminează săvârșirea infracțiunii în perioada martie-septembrie 2015, cu cauzarea unui prejudiciu de 8 128 dolari SUA, făcându-se trimitere la anexa de la procesul-verbal, în care sunt descrise toate piesele descompletate.

Astfel, nu a fost stabilit faptul sustragerii de către inculpat a pieselor din note-book-uri, în valoare totală de 8 128 de dolari SUA, iar documentele prezentate de SRL „Ultra Systems” au un conținut contradictoriu, fiind indicată cauzarea unui prejudiciu de 77 375

dolari SUA, totodată, în descrierea detaliată a pieselor - suma de 8 128 dolari SUA.

Fiind constatate divergențe și contradicții între actul de învinuire și procesul-verbal de consemnare a rezultatelor inventarierii și controlului de serviciu din 14.09.2015, rezultă că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Mai mult, inculpatul și martorul Conduforov Evghenii au declarat că atunci când acesta nu era la serviciu, cheile de la depozitul nr. 6, erau la altcineva, deci și alte persoane au avut acces în depozitul unde se afla marfa descompletată.

Inclusiv, din probele acuzării nu a fost posibil de a stabili clar că persoana din imaginile video, este anume inculpatul și că acesta dezasamblează anume piesele de la note-book-uri, iar acest dubiu, conform art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, a fost interpretat în favoarea inculpatului.

De asemenea, au fost apreciate critic procesul-verbal de ridicare din 12.09.2015, procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.09.2015, corpurile delictive: 6 discuri cu recunoscute prin ordonanța din 14.09.2015, în calitate de corpuri delictive care, potrivit acuzării, sunt piesele dezasamblate de la note-book-urile din depozitul nr. 6, pe care Evstigneev Serghei le-a realizat lui Samanati Rostislav, prin intermediul site-ului www.999.md, deoarece nu s-a confirmat că aceste piese au fost dezasamblate de la note-book-urile din depozitul nr. 6.

5. Procurorul, în temeiul prevederilor art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă cu recurs ordinar decizia adoptată și solicită dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În motivarea recursului declarat, invocă faptul că:

- instanța de apel s-a expus nesigur și nemotivat asupra argumentelor acuzării referitor la aprecierea greșită de către instanța de fond a probelor administrate și asupra interpretării greșite a normei materiale, în condițiile în care nu a combătut în mod convingător fiecare argument. Mai mult, din textul deciziei rezultă că, similar instanței de fond, instanța de apel și-a motivat contradictoriu soluția adoptată;

- au fost descrise probele administrate la etapa cercetării judecătorești, însă, nu le-a supus unei analize ample, conform art.101 Cod de procedură penală;

- în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală;

- declarațiile inculpatului, ale reprezentantului părții vătămate SRL „Ultra Systems” Matușenco Ion, ale martorilor Condufurov Evghenii, Samanati Rostislav, Onica Valentin, Borisovschi Dmitrii și Cotovschi Evghenii au fost descrise autentic, instanța de apel limitându-se doar a reține că acuzarea a administrat și prezentat aceste probe întru confirmarea faptelor imputate inculpatului și susținerea vinovăției în comiterea infracțiunii prevăzute la art.191 alin.(4) Cod penal;

- din concluzia că *partea acuzării a administrat și prezentat instanței de judecată următoarele mijloace de probă ....* rezultă că instanța de apel nu a procedat la o evaluare și

apreciere veritabilă a probelor în ordinea stabilită la art.101 Cod de procedură penală, ci doar a constatat ireproșabil volumul de probe administrate de acuzare;

- instanța de apel urma să se pronunțe motivat asupra argumentelor din apel privind erorile admise de către instanța de fond la aprecierea probelor și, în consecință, să dea un răspuns clar și concis întru asigurarea garanțiilor unui proces echitabil;

- după ce instanțele de fond au soluționat corect chestiunea privind existența sau lipsa faptei prejudiciabile prevăzute la art.191 alin.(4) Cod penal sau a unor elemente definitorii ale componentei de infracțiune, ambele instanțe greșit au concluzionat că fapta de delapidare a averii străine nu a fost săvârșită de către inculpat, or, probe utile, pertinente și admisibile dovedesc dincolo de orice dubiu rezonabil că acesta a săvârșit fapta incriminată și că această faptă constituie infracțiunea prevăzută la art.191 alin.(5) Cod penal, fiind dovedită inclusiv vinovăția lui;

- instanțele de fond au dispus achitarea inculpatului reieșind din raționamentul că nu a fost administrată nicio probă din care să rezulte că componentele extrase din tehnica de calcul care aparține SRL „Ultra Systems” au fost însușite anume de inculpat și nu de către altă persoană;

- este neîntemeiată afirmația că, din înregistrările video, nu poate fi desprins faptul că anume inculpatul a efectuat manipulări cu tehnica de calcul, în situația în care materialele cauzei contrazic acest raționament, iar inculpatul nu a negat faptul că acea persoană ar fi el. Potrivit înregistrărilor video, inculpatul dezambalează tehnica de calcul chiar în depozitul întreprinderii, în condițiile în care regulile întreprinderii impuneau dezambalarea tehnicii de calcul în sala de vânzări;

- a fost interpretată greșit constatarea din procesul-verbal de examinare a obiectului din 14.09.2015 despre *o posibilă dezasamblare* a componentelor electronice. Or, la examinarea înregistrărilor video, organul de urmărire penală a procedat potrivit regulilor elementare criminalistice, utilizând noțiunea de *efectuează lucrări, posibil de dezasamblare*, dificultatea organului de urmărire penală de a constata cu exactitate evenimentele reale a derivat din comportamentul inculpatului care, pentru a exclude careva suspiciuni asupra persoanei sale, cunoscând despre amplasarea camerelor video, a întreprins măsuri de autoprotecție, prin efectuarea de manipulări cu tehnica de calcul în afara ariei de acoperire a camerelor video;

- durata excesivă a manipulărilor efectuată de inculpat cu tehnica de calcul în incinta depozitului SRL „Ultra Systems” indică asupra unui comportament ilegal, or, în acest context, nu poate fi explicată durata excesivă în situația în care o asemenea intervenție necesita doar câteva momente;

- fapte de descompletare a componentelor tehnicii de calcul au avut loc doar în depozitul în care activa inculpatul, SRL „Ultra Systems” având cel puțin 6 depozite la care nu au fost înregistrate fapte similare;

- din conținutul procesului-verbal de examinate a obiectului din 14.09.2015 urma a fi constatat că seria celor 6 discuri HDD, ridicate de la Samanati Rostislav coincide cu seria componentelor sustrate de la SRL „Ultra Systems”, indicate în anexa nr. 2 la cererea din 25.09.2015 și combate declarațiile inculpatului că ar fi procurat piesele de site-ul 999.md. Proba menționată, împreună cu declarațiile martorului Samanati Rostislav indică direct că

inculpatul este persoana care a delapidat componentele de la tehnica de calcul a SRL „Ultra Systems”. Însă, aceste probe nu au fost apreciate în coroborare de către instanțele de fond;

- prima instanță și instanța de apel și-au axat concluziile pe pretinse divergențe dintre valoarea bunurilor sustrate - 8 128 dolari SUA efectiv și mărimea daunelor materiale cauzate părții vătămate SRL „Ultra Systems” - 77 375 dolari SUA, însă prima sumă reprezintă valoarea evaluată a componentelor electronice delapidate de către inculpat, iar a doua sumă reprezintă dauna materială cauzată SRL „Ultra Systems”, manifestată prin ratarea posibilității de a vinde tehnica de calcul care, urmare a descompletării de către inculpat, și-a pierdut garanția dată de către producător;

- instanța de apel a procedat contrar prevederilor art.414 Cod de procedură penală, potrivit căroră la judecarea cauzei și la adoptarea deciziei, instanța de apel nu ar trebui să se limiteze doar la preluarea integrală sau parțială a motivării formulate de instanța de fond, ci trebuie să analizeze din nou cauza, în fapt și în drept și să răspundă argumentat la criticele formulate de părți;

- ignorând declarațiile martorului Samanati Rostislav, procesele-verbale de examinare a componentelor electronice ridicate de la Samanati Rostislav dar și a înregistrărilor video din incinta depozitului SRL „Ultra Syistems”, instanța de apel nu a respectat prevederile art.101 alin.(4) Cod de procedură penală;

- instanța de apel a încălcat nemotivat prevederile art.394 alin.(3) pct. 2) Cod de procedură penală potrivit căroră, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării;

- instanța de apel nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete în fapt și drept invocate în rechizitoriu, iar în decizie a indicat doar selectiv câteva probe din cele care au fost date citirii în ședința de judecată de către acuzatorul de stat.

6. La recursul declarat, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință inculpatul, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, indicând că acesta este neîntemeiat, iar soluția instanțelor de fond este corectă.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. XI alin.(3) al Legii nr.246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei Legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr.246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit recursului declarat, recurentul își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căror hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând argumentele recursului prin prisma temeiurilor invocate, completul de judecată constată că, acestea și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, fiind comise următoarele erori de drept.

Conform art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art.417 alin.(1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări.*

Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (Hotărârea Plenumului CSJ din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel).

Sub aspectul expus mai sus, completul de judecată stabilește că, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept admise, repetându-le întocmai, și nu a judecat cauza potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Astfel, potrivit art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Conform art.325 Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art.394 alin.(3) pct. 1), 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată, enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Potrivit art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Conform art.66 alin.(1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Potrivit jurisprudenței naționale, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art.384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. **Învinuirea se consideră mai gravă** când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005, privind sentința judecătorească, pct. 3., 23.).

Astfel, instanțele de fond și de apel au constatat că inculpatul se învinuiește că „...în perioada lunilor **martie-septembrie 2015**, fiind angajat în calitate de magazioner-responsabil de depozitul ..., fiind la serviciu, în timpul zilei de muncă, intenționat, a sustras de la calculatoare piese,... bunuri încredințate **în administrarea sa...**”, cu încadrarea

acțiunilor acestuia în baza art.191 alin.(5) Cod penal - delapidarea averii străine, adică **însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare vinovatlui, cu folosirea situației de serviciu** și cauzarea de prejudicii în proporții deosebit de mari

Totodată, în lipsa unei argumentări legale în aspectul vizat, cauza a fost judecată, inclusiv, în raport cu dispoziția nouă din art.191 alin.(1) Cod penal, care prevede răspunderea penală pentru delapidarea averii străine, adică **însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel cărui i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui, care a produs daune în proporții deosebit de mari.**

Noua învinuire urma a fi coroborată cu prescripțiile din art.art.8, 10 Cod penal și jurisprudența națională (Hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 23.), sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de delapidare a averii străine nu a fost decriminalizată după modificările operate în art.191 Cod penal prin Legea nr.179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmează a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Mai mult, judecarea cauzei în raport cu dispoziția nouă din art.191 alin.(5) Cod penal, în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicilor: „...**însușirea, dispunerea sau folosirea ilegală a bunurilor altei sau ale altor persoane de către cel cărui i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop ori refuzul de a le restitui...**”, duce inclusiv la încălcarea prevederilor art.art.66 alin.(1), (2) pct. 1), 325, 326 Cod de procedură penală, art.10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial.

Totodată, completul de judecată consideră ca fiind pripită concluzia instanței de apel privind susținerea poziției primei instanțe ce ține de aprecierea probelor, or, instanța de apel nu le-a supus unei analize ample, nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete și esențiale, de fapt și de drept indicate în învinuire.

Deci, instanța de apel nu a elucidat pe deplin circumstanțele faptice, precum și nu a apreciat toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1) - (4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Aprecierea probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

Astfel, concluziile instanțelor de fond formulate în hotărâri, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Pe de altă parte, completul de judecată ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Pe lângă aceasta, fiind verificate argumentele menționate în recursul declarat, în raport cu actele cauzei, completul de judecată stabilește că, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3. și 5., precum și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate, astfel, la examinarea cauzei, nu au fost respectate prescripțiile din art.414 alin.(5) Cod de procedură penală.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Deoarece încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării integrale a deciziei contestate, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să țină cont de prevederile art.436 Cod de procedură penală care se referă la procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile menționate, să țină cont de temeiurile care au servit temei de casare a soluției adoptate și în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, să verifice din nou și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit

aspectele învinuirii înaintate și să constate prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, să dea răspuns la toate cerințele și argumentele apelantului ținând cont de motivele invocate în cererea de apel și dispozițiile expuse în prezenta decizie și, ca urmare, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în strictă conformitate cu prevederile art.art.414, 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Admite recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Popov Oleg, casează integral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2022, în cauza penală în privința inculpatului *Evstigneev Serghei xxxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia